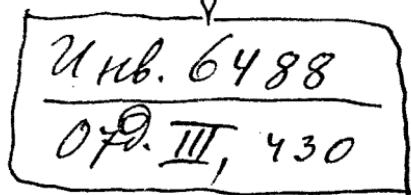

225 x 150

ТРЕТИЙ ГОДИШЕНЪ ОТЧЕТЬ на ВАРНЕНСКОТО АРХЕОЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО

ЗА

1908 год.

Печатница „ЗОРА“ — Варна.
1908.

РАЗУВ

9(05)

57

НАСТОЯТЕЛСТВОТО

на

Варненското археологическо д-ство.

Прѣдседателъ: **Х. Шкорпилъ.**

Подпрѣдседателъ: **Господинъ Ивановъ.**

Секретарь: **Ил. Веновъ.**

Касиеръ: **Д-ръ В. Карамихаловъ.**

К. Шкорпилъ.

Членове: **Ив. Цѣровъ.**

Г. Димитровъ.

Техническа комисия:

К. Шкорпилъ, **А. Явашовъ,**

Д-ръ П. Стояновъ, **Капитанъ Георгиевъ,**

Ст. Балкански, **Д. Андрѣевъ.**

Провѣрителитѣ на дружествените сѣтки за 1907 г.

(избрани въ тазгодишното общо събрание):

П. М. Богоевъ и М. Квартирниковъ.

Комисията за паметника на **ВЛАДИСЛАВЪ „ВАРНЕНЧИКЪ“**:

Х. Шкорпилъ и Ал. Дяковичъ.

Настоятелитѣ на дружеството:

въ гр. *Каварна*: **Лефтеръ Янакевъ**, и въ *Добричъ*: **Друмевъ Н.**

Комисията за Аладжа мънастиръ:

Отъ д-то: **Т. Някшевъ,** **Ат. Шиневъ** (касиеръ),
Д. Андрѣевъ, **Ставри Панайотакевъ,**
Ил. Веновъ, **Панд. Г. Януловъ.**

I.

ОТЧЕТЪ

за дѣйността на настоятелството прѣзъ
изтеклата 1908 год.

Почитаеми г. г. членове,

Приятно ми е да Ви прѣставя слѣдния трети отчетъ, за който прѣдлежи на Васъ да изкажете по него своето мнѣние и да го уdobрите.

Най-важниятъ въпросъ за нашето дружество е постройката на *варненския окрѫженъ музей*. Нуждата му става отъ день на день по-чувствителна. По нѣмане достатъчно място за музейнитѣ сбирки, принудени сме да търсимъ други подземни стаи въ зданието на дѣвическата гимназия. Благодарение на директора на сѫщата гимназия, Г-нъ И. Кефизовъ, отстѫпиха се на музея още нѣколко стаи въ подземието. Горниятъ музей, който се помѣщава въ една стая на *тавана* на сѫщата гимназия, е въ опасностъ, въ случай — не дай Боже — на пожаръ. Разпоредихме се да се застрахова.

Миналогодишното общо събрание рѣши да разиграе дружеството *лотария* и да се иска всѣка година *помощъ за фонда* по постройката на музея отъ *градските общини въ окрѫга*, а именно: отъ *Варна, Провадия, Добричъ, Балчикъ и Каравна*.

Относително лотарията настоятелството натовари г-на М. Квартирниковъ съ изработване проектъ за разиграването ѝ на сума 50 хиляди лева съ печалби, равни на една третя отъ общата сума. Настоятелството отложи разиграването, защото то не намира сегашното врѣме за подходяще. Можемъ да разчитаме главно на *варненския окрѫгъ*. Разпродаване 50 хиляди билети ще бѫде много трудно. Въ самия градъ Вар-

на, по наше мнѣние, мжчно ще могатъ да се разпродадатъ 5, най-много десетъ хиляди билети.

За разиграване лотарията трѣбва да се състави особена комисия, въ която да влизатъ: варненскиятъ кметъ, прѣдседателътъ на окрежната комисия, окрежниятъ управителъ, прѣдседателътъ на археологическото дружество, както и прѣдседателътъ на всичкитѣ дружества въ града.

За разпродажбата на билетитѣ остава сравнително малко време. Съгласно чл. 13 отъ закона за лотариите, срока за тегленето се опредѣля шесть мѣсеца, отъ деня на разрешението. Само въ случай на една доказана нужда може да се продължи горния срокъ най-много още съ шесть мѣсеца.

Относително помощите на градските общини въ окрѣга имамъ да Ви представя слѣдната таблица:

№ по редъ	Наименование на общинитѣ	1906 г.	1907 г.	1908 г.	Всичко отпуснати лева
		лева	лева	лева	
1	Варненската	300	500	400	1200
2	Провадийската	—	10	—	10
3	Добришката	—	—	—	нищо
4	Балчишката	—	—	—	нищо
5	Каварненската	—	5	10	15

Както се научаваме варненската община е отпуснала за идущата 1909 г. петь стотинъ лева (за купуване мебели, старини и др.).

Да-ли сж отпуснали другитѣ градски общини нѣкакви суми за идущата година, незнаемъ. Имаме само частно съобщение, че добришката община отпуснала една сума.

Интересно е, че селските общини въ окрѣга отпускатъ на окрежния музей по-големи суми, отколкото градските общини (съ исключение на варненската). Общинитѣ отпускатъ

срѣдно 5 до 10 лева. Дуванъ-юванската община отпусна 20 л., а Козлуджанска 15 лева. Това прави честь на общините.

За забѣлѣзване е, че даже турскитѣ общини отпуштали суми. Никаква помощъ не изпратиха (до 1-й мартъ 1909 г.) слѣднитѣ общини: Аджемлерска, Бѣлевска, Бѣленска, Николаевска, Русларска, Саржъольска, Гаргалъшка, Гявурсуютчушка, Спасовска, Владимировска, Езидейска, Екизченска, Караглийска, Хасжъоселерска, Бейбунарска, Куртбунарска, Усулкъойска, Асълбейлийска, Градинаровска, Карагачска, Караджакъотска, Лопушненска, Невшенска, Новоселска, Тестеджийска и Ченгелска.

Общините отпуснаха слѣднитѣ суми:

	Варненска окolia	Провадийска окolia	Добришка окolia	Балчишка окolia	Нуртбунар. окolia	Всичко:
прѣзъ 1907 г.	70	85	75	55	80	365
прѣзъ 1908 г.	60	65	80	50	60	315

Окрежниятъ съвѣтъ отпусналъ за „окрежния музей“ слѣднитѣ помощи:

прѣзъ 1905 г. 1000 лева
„ 1906 г. 200 „
„ 1907 г. 150 „
„ 1908 г. 500 „

Отъ таблицата се вижда, че още прѣзъ 1905 г., когато музеятъ не бѣше откритъ, окрежниятъ съвѣтъ, имайки прѣдъ видъ грамадното културно значение на музея, отпусналъ хилядо лева, съ които дружеството тури основата на окрежния музей, като си набави съ тѣхъ първите долапи. Считамъ за приятенъ дѣлъ да спомена, че тогава прѣдседателътъ на окрежния съвѣтъ и окреженъ управител бѣше Г-нъ Господинъ Ивановъ.

Трѣбва крайно да съжаляваме, гдѣто рѣшението на окрежния съвѣтъ отъ 1907 год., когато прѣдседателътъ на съвѣта бѣше Г-нъ Т. Кирановъ, не е било удобрено отъ министерството на вжтреѣшните работи. Рѣшението гласи: „*Възлага се на постоянната комисия да придвиди въ селско об-*

щинските бюджети по 1% за фонда по постройка на варненския окръжен музей.“

Както се научаваме окръжният съвѣтъ отпусналъ за идущата 1909 г. само двѣстъ лева.

Министерството на народното просвѣщение отпусна:

прѣзъ 1906 г. 1000 лева

“ 1907 г. 700 ”

“ 1908 г. нищо.

За 1909 г., както се научаваме, отпуснати били двѣ хиляди лева отъ Народното събрание, за всичкитъ археологически дружества въ страната.

Извѣстно Ви е, господа, че *H. Величество Царѣцъ*, който е почетенъ членъ на нашето дружество, отпусналъ прѣзъ 1906 г. хилядо лева за разкопкитъ на Абтаатското кале (Добришко), нѣкогашенъ римски градъ *Abrittus*, до който е билъ въ 251 г. убитъ римскиятъ императоръ Деций (въ сражението съ готите).

Най-голяма опора на нашето дружество сѫ многобройнитѣ му членове.

Прѣзъ 1906 г. тѣ бѣха 163, а

прѣзъ 1908 г. тѣ бѣха 329.

Музейното дѣло намира все по-голѣмо и по-голѣмо съчувствие между населението изъ окръга. Това се доказва отъ чести подаръци на стариини. Прѣзъ изтеклата година (отъ 1-й мартъ 1908 г. до 1-й мартъ 1909 година) сѫ били подарени на музея 490 прѣдмети (особено монети). Музеятъ има да прѣстави окръга въ природно, археологическо и народописно отношение. Професорътъ Рейсь е казалъ: „*мѫжно е да се живѣе въ хубаво отечество и да знаешъ малко за него.*“

Музеятъ трѣба да стане общо дѣло на всичкитѣ граждани на окръга.

Варненските граждани още прѣди 11 години подигали гласа си за основание музея.

Варненцитѣ трѣбва крайно да съжеляватъ, че музеятъ не е билъ откритъ веднага слѣдъ освободителната война. Отъ войната до 1906 г., когато бѣше откритъ музея, много стариини сѫ пропаднали.

Относително подареното отъ общината *место за бѫдящия музей* (до старата болница), имамъ да Ви съобща слѣд-

нето: миналиятъ общински съвѣтъ (протоколъ № 174 отъ 22 февр. 1908 г.) рѣши да се отстѫпи казаното място. Като не получихме отъ бившия съвѣтъ съобщение за рѣшението, помолихме общинския съвѣтникъ И. Цѣровъ, членъ на нашето настоятелство, да се погрижи за уформяването на рѣшението. Рѣшението било утвѣрдено отъ министерството, както съобщи окръжниятъ управителъ на общинското управление (съ писмо № 11310 отъ 7 ноемврий 1908 г.).

Мѣстото на музея се намира между улицитѣ: Булевардъ „Мария Луиза,“ Съборна улица, ул. Венелинъ и XXII линия. Мѣстото съдѣржа 1921 $\frac{1}{2}$ кв. метра.

Общинскиятъ съвѣтъ, въ засѣданietо си отъ 24 февруари 1909 г., взе ново рѣшение, а именно да се даде на археологическото дружество мѣстото, находяще се между Съборната улица, ул. Вѣнчанъ, XIII и XV линии (до училището св. Наумъ). Мѣстото има 1921 кв. м.

За посѣщението на музея считамъ за нуждно да Ви съобща слѣдното. При всичко, че музеятъ бѣше отворенъ за публиката само два пъти прѣзъ годината и нѣколко пъти за отдѣлни групи посѣтители, той биде посѣтенъ отъ 1372 души.

Музеятъ биде удостоенъ съ височайше посѣщение на *Нейно Царско Величество Царицата*.

Отъ чуждестранни гости имамъ да отбѣлѣжа: Д-ръ Мелихъ отъ Будапеща, Ал. Смирновъ отъ Петербургъ и Брателъ отъ Загребъ.

Прѣдъ видъ на това, че музейното помѣщение е крайно неудобно за голѣма публика, настоятелството рѣши, щото за напрѣдъ да се отваря музея само за групи посѣтители (до 10—20 души).

Колкото се отнася до посѣщението на ученицитѣ, селенийтѣ и войницитѣ имамъ да изтѣкна слѣдното:

1) За жалостъ ученицитѣ и ученичкитѣ отъ варненските училища много на рѣдко посѣщаватъ музея. Дойдоха само ученицитѣ отъ машинното училище, нѣколко ученици отъ търговското училище и ученичкитѣ отъ шестия класъ на дѣвическата гимназия (заедно съ учителя си Ив. Стояновъ).

Освѣнъ това музеятъ биде посѣтенъ и отъ ученицитѣ отъ VII класъ на русенската гимназия, послѣ отъ ученицитѣ отъ педагогическото училище въ Шуменъ, отъ ученицитѣ на

земедѣлческото училище въ Добричъ и отъ делегатите на петия юнашки конгресъ. При печатането на настоящитѣ редове посѣтиха музея учениците и ученичките отъ основното училище св. Климентъ (съ учителките: В. Стефанова и Л. Христова и учителя Д. Христовъ).

2) *Селенитъ* посѣщаватъ музея на рѣдко. Желателно би било тѣ да дохождатъ по-често.

3) *Войници* сѫ били доведени въ музея, благодарение на капитаните Вучковъ и Пиперковъ. Нѣкои войници подарили на музея разни стариини като монети, староврѣмски карфици (фигули) и др.

Поканихме тукашнитѣ прѣдприемачи и майстори, които иматъ най-добра възможностъ да слѣдятъ за стариини (при ко-
пане основи за кѣщи и др.).

Цѣльта на отваряне музея е да се възбуди у население-
то, чрѣзъ нагледностъ, потрѣбното разбиране стариинитѣ и така
да се наಸърчава у него запазването имъ.

За жалостъ пропадатъ още много стариини отъ невѣже-
ство. Ето Ви нѣколко примѣри.

На 10 юлий получихме писмо, въ което П. Райковъ съ-
общава, че нѣкой си турчинъ, като копаялъ камъни кждѣ с. Чаталларъ (Балчишко), намѣрилъ единъ идолъ отъ камъкъ,
който прѣставлявалъ теле. Турчинътъ, който му съобщилъ
горното, е нѣкой си Юсуфъ Ага; той ималъ намѣрение да раз-
чупи идола, защото прѣполагалъ, че въ утробата му има-
ло пафи. Щомъ като получихме писмото писахме до околий-
ския началникъ въ Балчикъ, за да се зематъ бѣрзи мѣрки за
запазване интересната стариина. Отговорътъ билъ слѣдния:
„въ с. Ени-махле единъ турчинъ вадилъ камъни въ мѣстно-
стта „старо селище“ (ески юртлукъ), и намѣрилъ подобенъ
на теле-воля камъкъ,“ но той билъ ужъ грубъ и разчупенъ.“
Това е отговора на началника! На всѣки случай идолътъ билъ
интересенъ.

Втори примѣръ. В. Х. Стефановъ въ Рѣка-Девня съоб-
щи слѣдното: „Прѣзъ м. октомврий 1907 г. дойде при ме-
не на девненската гара единъ работникъ по баласта, повика
ме на страна и ми съобщи, че има да ми покаже нѣщо. Той
извади отъ джеба си въ кърпа обвити прѣдмети, а именно:
златни обици, свѣрзани съ синджирче и медайлонче. Попитахъ

го кждъ ги намъри и той ми каза, че сж намърени въ единъ гробъ, сръщу Чобановата воденица. Прѣдложихъ му 12 наполеона, но той искаше 25. Поканихъ го да дойде при мене на други денъ; но той не дойде. Послѣ се научихъ, че заминалъ отъ Девня безъ да земе заплатата си, която му се падала отъ работата по баласта.“

Трети примѣръ. Б. Черногоровъ въ с. Кичу-Ахмедъ (Куртбунарско) съобщи, че единъ турчинъ намърилъ пиринчена статуйка (дълга 15 см.), прѣставляюща жена. Статуйката е била задигната отъ единъ евреинъ отъ Шуменъ, подъ прѣлогъ, че ще я прѣгледа.

Това сж за жалостъ скрѣбни примѣри за пропадане на цѣнни стариини изъ нашия окрѫгъ.

Отъ друга страна, приятно ми е да Ви съобща, че измежду населението има хора, които милѣятъ за запазване стариини на нашето минало. Янко Христовъ въ Провадия направилъ на свои разноски желѣзна стълба, по която да могатъ да се покачватъ любителитъ на отечественитъ стариини въ старата крѣпост „Ташъ-Хисаръ.“ Прѣди направата на стълбата, любителитъ сж били принудени да губятъ по 40—50 минути, докѣто да стигнатъ до тъй наречения „араба-йолу“ (срѣщу с. Добриня), по който е било възможно качването въ крѣпостта. Отъ както е направена желѣзната стълба, посѣтителитъ могатъ въ продължение на петъ минути да се покачатъ въ крѣпостта. Стълбата е направена тамъ, гдѣто едно врѣме имало добрѣ запазени стѣната, изсѣчени въ скалата. Въ продължение на много врѣме стѣната се разрушили, та не е било възможно качването по тѣхъ. Стѣната се наричатъ „дяволски пѣти“ (шайтанъ-йолу). За тѣхъ има слѣднето прѣдание, за което споменува единъ пѫтешественикъ въ 1636 г. (Периодическо списание. София XIX. стр. 66): Турцитъ прѣвзимали крѣпостта седемъ години наредъ. Тогава нѣкой си български юнакъ се усмѣлилъ да се покачи съ конь по дяволския пѣти, влѣзналъ въ крѣпостта, наранилъ се той и коня му. Коньтъ падналъ мъртавъ, а юнакътъ се довлѣкълъ въ крѣпостната черква, свѣршилъ си молитвата, върналъ се при коня и издѣхналъ. На туй мѣсто, гдѣто е умрѣлъ и билъ заровенъ, билъ поставенъ за споменъ валчестъ камъкъ.

Изъ селата ходятъ *прѣстенари арнаути*, които прибиратъ и изнасятъ въ странство разни стариини (особено монети), ако

и да е забранено това отъ закона за издиране старини. Пръстенаритѣ зиматъ старинитѣ, а въ замѣна на тѣхъ даватъ безцѣнни позлатени пръстени, обици и др. Властигъ не зиматъ никакви мѣрки. Не остава друго, освѣнъ да се борятъ противъ това зло членоветѣ на нашето дружество, учителитѣ, свещеницитѣ и въобще всички интелигентни хора, които сж въ състояние да оцѣнятъ значението на паметниците на човѣчеството изобщо и на нашия народъ, частно.

Съгласно чл. 2. отъ устава на нашето дружество, то се грижи за *събиране и запазване на стариини, намѣрени изъ окръзга.*

Прѣзъ 1907 г. била открита въ гр. Балчикъ гробница, въ която сж били намѣрени интересни старини. Дружеството изпрати тогава една комисия, състояща се отъ г-да К. Шкорпилъ и А. Явашовъ, за да прѣгледа гробницата, да опише старинитѣ и да ги прибере. Тогавашниятъ кметъ, Задгорски, отказа да ги даде. За да се освободи дружеството отъ всѣка отговорностъ, то се отнесе до министерството съ слѣдното писмо (№ 664 отъ 19 юлий 1908 г.): „Прѣзъ 1907 г., мѣсецъ юлий, биде открита въ Балчикъ гробница съ старини, които се съхраняватъ въ тамкашното класно училище и въ касата на общината. Нашето дружество писа нѣколко пъти до общината въ Балчикъ и до тамкашния околийски началникъ да се изпратятъ старинитѣ въ варненския музей, защото, съгласно устава на дружеството (утвърденъ отъ повѣреното Ви министерство), послѣдното се грижи за *събирането и запазването на стариините изъ окръзга.* На послѣдното ни писмо до околийския началникъ, послѣдниятъ съ № 4817, отъ 10 юлий, ни донася слѣдното: „стариините немогатъ да Ви се изпратятъ, защото министерството на просвѣщението, съ телеграмата си отъ 28 юлий 1907 г. (№ 9836), приписа да се запазятъ и защото балчишкиятъ кметъ Задгорски възнатъръявалъ да се нареди музей въ Балчикъ. Като Ви съобщаваме това, молимъ Ви, Господине Министре, да ни освободите отъ всѣка отговорностъ.“

Извѣстно Ви е, че прѣзъ м. юни бидоха намѣрени при проектиране канала между морето и езерото, около 200 кгр. мѣдни римски монети. Отъ тѣхъ около 60 кгр. сж били разграбени отъ работниците и надошлиятъ хора, а 140 кгр. сж прибрани отъ полицейските власти. Монетитѣ се пазятъ въ

подземията на тукашната народна банка. За находката на монетите споменуваме въ „Извѣстията.“ Доколкото видѣхме, монетите принадлежатъ най-много на императора Константинъ Великий; еднитѣ иматъ отъ задната страна побѣда (ангелъ и надпись: Константинополь) а другитѣ — вълчица съ Ромулъ и Ремъ (съ надпись: градъ Римъ). Монетите сѫ били съчени за споменъ на Римъ и Цариградъ. Въпросътъ за монетите е споренъ, защото властите ги считатъ за „пари,“ а дружеството ги счита за „антики“ (старини)..

Въ засѣданietо на настоятелството на 1 юлий биде рѣшено да се помоли окръжния управителъ, щото една част отъ изровенитѣ „антики,“ да се прѣдадатъ на варненския окръженъ музей, защото, съгласно чл. 2 отъ устава, който е утвърденъ отъ министерството, *дружеството се грижи за запазване стафинитъ въ окръга.* Дружеството се е отнесло до Министерството съ молба, щото да се отбератъ отъ антиките разновиднитѣ екземпляри, а останалитѣ да се изпратятъ въ София. *Изминаха се вече седемъ мъседца, а антиките сноятъ още въ подземията на банката.*

Извѣстно Ви е, че прѣстои постройката на водопровода и на канализацията, при които работи сигурно ще се откриятъ много старини. За очакване е, че между извора въ Харамидере (въ землището на с. Сунбей) и града, ще се прѣсече бойното поле отъ 1444 г. и че ще се намъртватъ военни припаси (като копия, ризапици и др.) отъ сражението. Въ IV и V участъци и отчасти въ II и III, ще се откриятъ староврѣмски гробове, съставени или отъ плочи, или зидани съ сводъ или издѣлбани въ пъсъчливи пластове. Послѣднитѣ ще се откриятъ около съборната черква св. Богородица (досега сѫ били намърени четири такива). Най-интересни открытия сѫ за очакване въ района на елинския и римски градъ (гл. плана въ „Извѣстията“) т. е. въ I и отчасти въ II и III участъци. Въ съдството на римската кула, находяща се въ първия участъкъ, ще се разкрие лабиринта на подземията, въ които се крило въ 1828 г. почти цѣлото варненско население.

Въ поемнитѣ условия за постройката на водопровода има особенъ членъ, споредъ който, *всичките стафини, които би се открили, тръбва да се прѣдадатъ на общината.*

За жалост доста старини пропадатъ въ нашия градъ при копане основи за кжди и при събаряне на стари здания.

Писахме нѣколко пожти до градоначалството и до общината за да се води потрѣбния надзоръ при копане, за да не пропадатъ паметниците на нашето минало. Полицейскитѣ власти, както и градскитѣ агенти, неводятъ никаквъ надзоръ. Не остава, слѣдователно, нищо друго, освѣнъ *самите членове на дружеството* да наглеждатъ, когато минаватъ край копани мѣста и да съобщаватъ веднага на дружеството (съ писмо) за да може то да земе нужните мѣрки за запазване на тия стариини. Благодарение на членовете, научихме се напослѣдъкъ за откритието на единъ гробъ въ Лозарска улица (II уч.) и до Илдъзъ-табия (IV уч.).

Отъ освободителната война насамъ сѫ били разтурени нѣколко хубави чушми. Такива разтурени чушми, украсени съ мръморни плочи съ надписи и архитектурна изработка, се намирали: до фабриката на бр. Гиневи и въ ул. Опълченска (Хасанъ-а-чешмеси). Запазена е останала изсъхналата мръморна чушма (въ градската градина), носяща името на султанъ Махмудъ II (1808—1839 г.), който възобновилъ нашия градъ (гл. „Извѣстията“).

Настоятелството зе мѣрки да се запазятъ ония чушми, които иматъ историческа или архитектурна изработка. Нека споменемъ за поменатата чушма въ градската градина, послѣ за чушмата срѣщу общинското управление и за хубавата чушма на улица Девня (близу до митницата).

Отъ историческата чушма „Богданова“ прибрахме въ музея два надписа, отъ които единъ произлиза отъ 1646 (т. е. отъ прѣди 260 г.), а други — отъ 1849 г. (т. е. отъ прѣди 50 години).

Тѣзи чушми, които иматъ архитектурна изработка и които нѣма да се употребятъ за новия водопроводъ, заслужаватъ да бѫдатъ прибрани и поставени въ двора на бѫщаия музей. Дано да не се повтори въ нашия градъ подобно нѣщо, каквото се случи въ София. Когато били вече разтурени субавитъ чушми въ София, дошло на народния музей на умъ, че чушмите заслужавали да бѫдатъ прибрани. Било, обаче, късно!

За запазване чушмите въ нашия градъ писахме до кмета подъ № 747 отъ 9 ноемврий 1908 г. така: „Настоятелството рѣши да се опрѣдѣли комисия, състояща се отъ единъ членъ на настоятелството, единъ градски инженеръ (по водо-

проводя) и чушмеджията. Тази комисия да пръгледа чушмите и да ръши кои от тяхъ да се употребятъ за новия водопроводъ, кои да се запазятъ въ музея и кои да се само фотографиратъ.“

Дружеството е прѣдприело разкопки на шестъ могили, находящи се на западъ до града. Разкопките станаха съ помощта на затворници, на които давахме всѣки трети ден по едно печено агне. За резултата на разкопките се говори въ тазгодишните „Извѣстия“ на нашето дружество. Приятно ни е да изкажемъ благодарността си на бригадния командиръ, г-нь М. Вълковъ, който съ готовностъ отпусна военна стража за пазене затворниците. Освѣнъ могилите дружеството разкопа единъ гробъ въ Лозарска улица (II уч.). Дъното на гроба се намираше на дълбочина шестъ метра; въ него се откри двоенъ златенъ пръстенъ, златно медайлонче, двѣ канделчета отъ пръстъ, едно стъклено шише, желѣзни пирони и римски монети.

За напрѣдъ дружеството има намѣрение да направи слѣдните разкопки:

1) Ако получимъ достатъчна помощъ отъ министерството, ще продължаваме разкопките на Абтаатското кале (въ Добришко). Първите разкопки въ калето правихме прѣзъ 1906 г. (гл. първия отчетъ).

2) Иматъ да се изучатъ нѣкои съмнителни място въ околността на гр. Варна, оттатъкъ канала, който съединява морето съ Девненското езеро. Тамъ има за изучване: 1) единъ дълъгъ (около единъ километъръ) пъсъчливъ насипъ, който се простира отъ новата пивоварна фабрика (до карантината) чакъ до шосето Варна—Бургасъ. При печатането на настоящия отчетъ се научихме, че тукашниятъ прѣдприемачъ Щерю, копаялъ насипа (безъ да има позволително); той извадилъ отъ него повече отъ 100 кубика камъкъ и нѣколко старини, които сѫ били счупени отъ работниците. Спрѣхме разкопките на насипа (за който говоримъ въ „Извѣстията“). Отъ насипа можемъ да изкараме хиляди кубика за постройката на нашия музей. 2) на дѣсно отъ шосето има едно възвишение, наречено „Пиринчъ тепеси,“ (т. е. оризова могила), което крие основите на нѣкаква староврѣмска сграда. По разказа на варненски граждани, прѣди сто години, единъ паша накаралъ населението да разкопае мястата около възвищението (за съене оризъ). Мѣ-

стата се казват „пиринчъ тарласж“ (т. е. оризови ниви). Казватъ, че тогава дошелъ въ града ни единъ султанъ, на кого-то се оплакало населението. Султанът ужъ удариъ плесница на пашата, той падналъ и султанът стъпилъ на корема му и се качилъ на коня си. Пашата билъ повиканъ въ Цариградъ и тамъ погубенъ; 3) на западъ отъ възвишението, къмъ Джанаваръ тепе, се намиратъ нѣколко могили. Прѣди 3—4 мѣсесца неизвѣстни имания копали едната отъ тѣхъ. Щомъ се научи дружеството, че могилата е копана, отнесе се до градоначалството, за да забрани по-нататъшното ѝ разкопаване. Дружеството има намѣрение да разкопае могилата; 4) подъ Джанаваръ тепе, откъмъ западъ, се намиратъ, по показанието на техника С. Балкански, стари зидове на староримско укрѣпление. Цѣлиятъ склонъ къмъ езерото билъ въ старо време заселенъ; на всѣка стѫпка тамъ се намиратъ стари зидове, тухли, счупени глинени сѫдове и други остатъци.

Освѣнъ изучването на тѣзи стариини дружеството има намѣрение да разкопае една могила, находяща се въ развалинитъ на римския градъ Марцианополь, който билъ разположенъ на мястото на рѣкадевненската община. За могилата има прѣдание, че въ нея се крие гроба на римския императоръ Траянъ, който основаът града, нареченъ по името на сестра му Марциана. Прѣдполагаме, че въ могилата сѫ засипани основите на нѣкаква староримска сграда, защото прѣди нѣколко години, като копали при съвернитъ поли на могилата, намѣрили дѣлані камъни, сложени ужъ на стѫпала.

Интересно ще бѫде разкопаването на мостенското градище до с. Кьопрюкъй (отъ гдѣто напослѣдъкъ сѫ били донесени двѣ старини) и на групата отъ около 60 низки могили, които, по съобщението на п. лѣсничей К. Бояновъ, се намиратъ, между върха „Папунка“ и „Индже-белъ“ (между с. с. Кьопрюкъй и Гулица).

Съгласно устава дружеството урежда *сказки*.

За да се заинтересуватъ варненските граждани, които не сѫ членове на дружеството, за музейното дѣло, прѣдседателътъ, Х. Шкорпилъ, дѣржа на 28 декемврий сказка за стариините въ варненския музей. Слѣдъ сказката биде посѣтенъ музея. Дружеството трѣбва да дѣржи всѣка година една такава сказка, въ която да се поговори между друго и върху

работитѣ на дружеството, които иматъ интересъ за варненски (напр. по въпроса за музейното здание и др.).

Популярните сказки иматъ значение да будятъ въ пошироките маси интересъ върху значението на старините и чрезъ това да се бранятъ тѣхното разваляне.

Нѣколко дена слѣдъ първата сказка, Х. Шкорпилъ държи сказка върху археологическото дѣло въ варненския окръгъ предъ учителите и учителките, събрани въ града изъ цѣлия окръгъ. Слѣдъ сказката биде посвѣтенъ музея.

Учителството стои въ всичките страни начало на културните работи измежду населението. Учителите сѫ длъжни да будятъ между него интересъ върху значението на старините и да бдятъ да не се изнасятъ тѣ въ странство отъ прѣстенари арияту и други. Желателно е, учителите да будятъ у своите ученици и ученички любовъ къмъ историческия паметници и да използватъ за тази цѣль *отечествовъднението* (въ третото отдѣление), *както и историята, въобще*.

Дружеството има намѣрене да държи *сказки въ по-големи сесии изъ окръга* за значението на музея и за съхраняване на старини.

Съгласно чл. 2 отъ устава, дружеството дава гласностъ за своята дѣйностъ чрезъ печатни публикации.

Напечатахме *третия отчетъ* и втората част на дружествените „Извѣстия.“ Въ послѣдните сѫ помѣстени нѣколко статии, въ които се засъга историята на нашия градъ отъ памтивѣка чакъ до освободителната война. Дано да будятъ нашите публикации любовъ къмъ запазване на старини на нашето минало! Разкриваме историята на тайнствени могили край града, говоримъ за построяване римски водопроводъ, обясняваме потеклото на нашите съграждани (гагаузи) и хвърляме погледъ върху памятниците отъ турския периодъ. При построяване новия водопроводъ, умѣстно би било, щото варненската община да постави върху чушмите подобни надписи каквито сѫ били върху римските чушми (съ съответственъ български надписъ).

Дружествените и други публикации прѣсахме изъ цѣлия окръгъ. На училищните библиотеки, подарихме въ продолжение на три години 1303 книги!

Относително прѣложението, което се прие въ миналого дишното общо събрание, а именно: *да се помолятъ члено-*

вемъ на Туристичното дружество въ Варна да подафятъ на нашето дружество имота му, приятно ми е да ви съобща слѣдния протоколъ:

„Днесъ, 6 февруари 1909 година, членовете на туристичното дружество имаха редовно засѣдане. Въ туй засѣдане се рѣши слѣдното: Да се присъедини туристичното дружество къмъ археологическото, като клонъ отъ него, като се помоли въпросното дружество да прибави при цълъта си още и туристична.

Присъдътъ на първия пунктъ втори на протокола отъ 23 януари 1909 г., а именно: да се прибаватъ всичките имоти на археологическото дружество чрезъ актъ.

Настоятелството да уреди всичките сметки на дружеството и да ги прибаве на археологическото дружество.“

Прѣдседателъ: Т. Няншевъ.

Секретаръ: А. Байчевъ.

Туристиката е тѣсно свързана съ издирването на стариини. Благодарение на туристите сѫ били открити доста стариини. Извѣстно Ви е, че варненските туристи (дармаданци) запазиха Аладжа-мънастиръ и че построиха тамъ, съ съдѣйствието на окръжния съветъ, една стаичка за туристи.

Освѣнъ туристика трѣбва да се тури въ цѣлите на дружеството и фотографиране. Благодарение на фотографа-аматера Д-ръ П. Стояновъ сѫ били напослѣдъкъ снети около 50 снимки на типични стари кѫщи въ първия участъкъ.

Въ бѫдещия музей трѣбва да има особена стая за „стара Варна“ (съ снимки на портите отъ турската крѣпост въ 1834 г., стари типични кѫщи, изгледи на тѣсните срѣдновѣковни улици и др.).

Извѣстно Ви е, че дружеството води надзоръ върху пещерния мънастиръ Аладжа (до с. Кестричъ). По инициативата на нашето и туристичното дружества почна се на св. Троица тѣржествено празнуване на мънастиря. Освещаването и съборътъ стана съ голѣмо тѣржество, на което присъствуваха двѣтѣ дружества, черноморския юнакъ и много-хиляденъ народъ.

Настоятелството рѣши да се избере тричленна комисия отъ дружеството и отъ селото Кестричъ. Двѣтѣ комисии да

се грижать за напрѣдъ: 1) за уреждане отпразнуването на патронния празникъ на мънастиря „св. Троица,“ 2) за запазване мънастиря като старина, 3) за залѣсьване околността му и 4) за прибиране приходитѣ и посрѣщане разходитѣ.

Настоятелството на дружеството рѣши: 1) да се напечата книжка за Аладжа мънастиръ отъ Ил. Веновъ (съ една картина на мънастиря);

2) да се напечататъ отворени писма съ картина на мънастиря;

3) да се тури желѣзна стълба за покачване въ горния етажъ на мънастиря и да се закове край скалната пѣтека, която води къмъ параклисчето, вжже отъ прѣплетенъ телъ и

4) да се насадятъ до мънастиря сто дръвчета, които подари варненската постоянна комисия.

Рѣши се още да се прѣложи на двѣтѣ комисии да се:

1) покрие коридора въ пещерната черква и да се тури иконостасъ и 2) да се очисти тора, който е натрупанъ, на дебелина нѣколко метра, прѣдъ мънастиря. Извѣстно Ви е, че мънастиръ служилъ нѣколко вѣка наредъ; за подслонъ на овце.

Настоятелството изказва своята благодарностъ на Цв. Стаменковъ, загдѣто зае една вагонетка и релси за по-лесно чистене на тора. Благодаримъ на Хр. Г. Коджейковъ, който подари икона св. Никола.

Относително паметника на Владиславъ „Варненчикъ“ имамъ да ви съобща слѣднето.

Както знаете, дружеството си е поставило благородна задача да издигне паметникъ на полския и маджарски краль Владиславъ и на всички други паднали до Варна въ 1444 г.

Фондътъ за дигане паметника се състои отъ 48 лева, отъ които 38 сѫ изпратени отъ администрацията на полския вѣстникъ „Дзиеникъ Полски“ въ гр. Лвовъ (въ Австрия). Отъ полученото писмо на полския списателъ Седласзекъ, австроунгарски вицеконсулъ въ Бургасъ, узнаваме, че той щѣль да се погрижи да се състави въ Полша и Маджарско комитетъ, който да тѣрси срѣдства за да може да се издигне паметника.

Напослѣдъкъ получихме едно писмо отъ Д-ръ Мелихъ въ Будапешта. Извѣстно Ви е, че Д-ръ Мелихъ посѣти полесражението отъ 1444 г. и могилата „Мешели-тепе“ (до с. Па-

шакъй), върху която поляците поставили въ 1854 г. паметникъ на Владислава. Както Ви е известно, този паметникъ бил разрушенъ отъ мъстното население още на същата година. Върху могилата, Ив. Кефсизовъ държа прочувственна речь, въ която изтъкна историческото значение на сражението за българитъ. Сражението стана около 50 години следъ прѣвзимането на Търново и 9 години прѣди прѣвземането на Цариградъ.

Д-ръ Мелихъ ни съобщава, че ще се погрижи да събере помошъ за паметника съ условие, че ще биде туренъ върху паметника и *маджарски* надпись. Ний мислимъ, че ако паметника ще биде построенъ и съ срѣдствата на поляците и маджарите, то че ще биде справедливо да се турнатъ три надписа: *български, полски и маджарски*.

Господа, нашиятъ позивъ за събиране помощи за фонда за издигане паметника, който бѣше обнародованъ въ книгата: „Сражението при Варна въ 1444 г.“ остана, за жалост, безъ последствие. Въ фонда не постъпихъ нито една стотинка.

Паметникъ ще биде поставенъ върху могилата, находяща се на западъ отъ града, край добришкия путь. Тази могила отстои 500 м. отъ града и е била разкопана отъ дружеството прѣзъ 1908 г. (гл. „Извѣстията“). Отъ могилата се гледа цѣлото бойно поле отъ 1444 г.

Настоятелството реши:

- 1) да се замоли общинския съвѣтъ да отстъпли могилата на дружеството и така също да се разрѣшатъ отъ градския разсадникъ нужното число храсте и дървета за окрасяването ѝ, и
- 2) да се насадятъ склоновете на могилата съ храсти, а при полите дървета.

Настоятелството счита за приятна длъжност да изкаже своята благодарност на всички онни, които сѫ поддържали по какъвто и да е начинъ интересите на дружеството.

Настоятелството.

II¹⁾.

К А С А.

Отъ 1 януарий 1908 г. до 1 януарий 1909 г.

№ по редъ	ПРИХОДЪ	ОБЩА СУМА	
		х е в а	ст.
1	Въ наличност къмъ 1 януарий 1908 год.	2444	
2	Отъ членски вноски и помощи отъ общинитѣ и окръжния съвѣтъ	1226	80
3	Лихви на горнитѣ	120	02
		<u>Всичко</u>	<u>3790</u> 82
 РАЗХОДЪ			
1	За купуване мобили, стариини, канцеларски и други	651	50
		<u>Всичко</u>	<u>651</u> 50

Приходъ 3790·82 лева

Разходъ 651·50 „

Оставатъ 3139·32 „

Касиеръ: Д-ръ В. Карамихаловъ.

Фондъ за паметника на Владиславъ „Варненчикъ.“

Приходъ 48 лева.

Касиеръ: Д-ръ В. Карамихаловъ.

Аладжа мънастиръ.

Приходъ 290·93 лева

Разходъ 213·45 „

Оставатъ 77·48 „

с. Кестричъ, Касиеръ на мънастирската комисия:
20 февруари 1909 г.

Ат. Шиневъ

¹⁾ Касата за 1907 г. е била намѣрена въ пълна изправност отъ проповѣдите Г-да П. Богоевъ и М. Квартирниковъ, избрани въ годишното събрание (Актъ отъ 18 априлъ 1908 г.).

ПОМОЩИ
**за дружеството отъ селскитѣ общини на варненския
окръгъ за 1908 г.**
(постъпили въ дружеството до 1-й мартъ 1909 год.).

№ поред.	Наименование на общинитѣ	№ на квитан.	Лева	№ по редъ	Наименование на общинитѣ	№ на квитан.	Лева
	I. Варненска околия.				IV. Провадийска околия.		
1	Авренъ	620	5	1	Девненска	348	5
2	Арнаутларъ	339	10	2	Каджъкой	352	10
3	Козлуджа	343	15	3	Кеприкъой	358	5
4	Крумово	564	5	4	Тюркъ Арнаутларъ	349	10
5	Яила	338	15	5	Черковна	—	10
6	Иеникъой	610	15	6	Шаджъкой	550	10
	Всичко .	—	60	7	Ясжтепе	615	5
	II. Балчишка околия.			8	Рѣка-Девня	324	10
					Всичко .	—	65
1	Дувануванска	616	20				
2	Дуранкулакъ	620	5				
3	Текенска	591	5				
4	Шабла	360	10				
	Всичко .	—	40	1	Куртбунаръ	549	10
	III. Добришка околия.			2	Авдула	342	10
1	Айорманъ	345	5	3	Акбунаръ	341	5
2	Армутлий	611	10	4	Байрамбунаръ	347	10
3	Ботьовска	617	5				
4	Гелинджицъ	344	5				
5	Енидже	350	10				
6	Кадиево	619	5				
7	Пчеларево	340	10				
8	Хардалий	619	10				
9	Ср.-Чамурлий	346	20				
	Всичко .	—	80				

III.

Благодарност¹⁾).

Археологическото дружество изказва своята благодарност за подарените пръдмети на слѣдните учрѣждения, граждани, гражданки, войници и ученици:

Общинското управление въ гр. Варна за: 1) сребърната лопатка и копачка (всичко 625 гр.), съ които Н. В. покойния князъ Александъръ, положилъ основите на съборната черква св. Богородица (въ 1882 год.) и 2) флотска шпага.

Дирекцията на водите въ Пловдивъ за плана на Девченските извори.

Г-нъ Шкорпилъ за книгата и албума „*Абоба-Плиска*;“ въ замѣна на тѣхъ музеята въ гр. Сараево (Босна) изпрати на нашето дружество 14 годишнина на „*Гласникъ земалскогъ музея у Босни и Херцеговини*.“

Г-нъ Станко Николовъ въ *Провадия* за голѣма мрязорна плоча съ хубаво изображение на тракийски конникъ.

Г-нъ Янко Христовъ въ *Провадия* за мрязорна плочка съ тракийски конникъ и двѣ вкаменелости.

Г-нъ Кабакчиевъ за 17 стари книги (гл. библиотека) и фотография на чиновническия персоналъ при закриването на варненската губерния (въ края на 1879 г.):

Г-нъ Д-ръ Флори за плоча съ изображение на двуглавъ орелъ (отъ зданието на руското интенданство въ Варна презъ 1879 год.).

Г-нъ Б. Д. Поповъ (Войнишка ул.) за мрязорна плоча съ изображение на „*погребална вечеря*.“

Г-нъ инженеръ Кутинчевъ за камъкъ съ надпись.

Г-нъ Н. Драгулевъ за камъкъ съ надпись.

Г-да Х. Михалъ Авджиевъ и Т. Атанасовъ (Балканъ) за камъкъ съ надпись и вкаменено дърво.

Г-нъ С. Ст. Арнаудовъ за вкаменено дърво.

Г-нъ инженеръ П. Бончевъ за пир. конче и костено врѣтено.

Г-нъ Ив. Явашчиевъ за жел. сабя (съ отбѣлъжена на нея турска година: 1115 г.) и сребърна дидрахма (монета).

¹⁾ За стариннѣ, които сѫ били подарени отъ 1-й мартъ 1908 г. до 1-й мартъ 1909 г.

Окружната постоянна комисия за сто овощни дръвчета (за Аладжа мънастир).

Г-нъ В. Торомановъ (дѣловодитель въ държавната болница) за седемъ сребрени монети (римски и др.).

Г-нъ И. Кутаровъ (с. Гьозеке) за голѣма сребърна монета на Александъръ Велики (тетрадрахма).

Г-нъ Лазаръ Поповъ за една дървена иконка.

Г-нъ П. С. Шонтовъ за 12 броя на първия български вѣстникъ „Любословие“ (1846 год.), издаванъ отъ Фотиновъ.

Г-нъ Вангелъ Сотировъ въ Рѣка-Дѣвня за една плоча съ надпись.

Г-нъ Д-ръ В. Пападополу за една книга и голѣма карта на балканския полуостровъ (отъ 1853 г.).

Г-нъ Никола Георгиевъ въ с. Гьокчилеръ (Балчишко) за единъ камъкъ съ надпись.

Варна.

Ангеловъ Иорд. (пир. главичка). Арнаудовъ М. (гл. статуїка). Арнаудовъ Ст. С. (книга и 6 м. мон.). Д-ръ П. Бичевъ (2 среб. мон.). Антоновъ Ст. (3 мѣд. мон. и стрѣме). Балкански Хр. (3 мон.) Балкански Е. (пир. мон.). Барановски Ж. (жел. оржdie). Богоевъ П. (глин. тѣрк.). Братовановъ Ст. (2 ср. мон.) Братоевъ Г. Г. (6 мон.). Д-ръ Бочевъ (камъче за пръстенъ). Госпожа Бръчкова (4 среб. и мѣд. монети) Бъчеваровъ С. М. (мѣд. мон.) Василевъ Ради (ср. мон.). Георгиевъ, капитанъ (3 мон.). Добриновъ Т. (пир. мон.). Джезаровъ Т. (2 мон.). Иордановъ Ман. (5 мон.). Ивановъ И. Г. Касж (ср. и пир. мон.). Димитровъ Ил. (2 мон.). Иванова Мара (2 мон.). Доковъ Т. (пръстенъ). Канарски З. (3 мон.). Кабабашлиевъ Н. (4 гл. кандилчета). Калиновъ Д. Х. Ив. (мет. огледало). Ковачевъ Ст. (м. м.). Колебиновъ Хр. Н. (2 ср. мон.). Кудевъ Д. (м. мон.). Кутинчевъ (3 мон.). Леви Е. (3 мон.). Маноловъ Сава (2 пир. мон.). Младеновъ Сим. (6 мѣд. и 1 гол. среб. мон.). Марколеско (жел. стрѣла). Малевъ Кр. (2 мон.). Минковъ Т. (6 мон. и канд.). Наргариянъ Х. Г. (гл. сѫдъ). Новакъ А. (2 мон.). Милде Ф. (ср. мон.). Николовъ Ив. (5 мон., 3 каймета и писмо). Пастиа Лефтеръ (писмо). Поповъ К. Д. (ср. мон.). Ставревъ Н. (жел. лопата). Станковъ Мил. (6 мон., стъкл., гл. гѣрн., пир. карфица и вкам.). Самоковски Д. И. (вкам.). Стойчевъ И. (2 мѣд. и 1 ср. мон.). Стояновъ Д-ръ П. (муска). Тодоровъ Ст. (2 мон.). Тодоровъ Н. (3 мон.). Цаковъ Ф. (мон.). Черногоровъ (мон.). Хаджиевъ (мон.). Хранова (2 мон. тур., медайлонъ и восьч. кръстче). Яващовъ А. (двѣ писма). Явшчиевъ Вл. (руда). Чиновникъ на гарата (ср. мон.). Свещ. Софийски (3 пир. иконки и украса., 8 фотографии, албумъ и 8 монети). А. Календжиева (мрям. капителъ). Шкорпиль (стрѣла). Майоръ Силиновски (иконка, гѣрн. и кам. топки). Стефановъ Сава (мон.).

Ученици.

Отъ мжж. гимназия и прогимназия. — Аршинковъ (м. мон.).
Барухъ Р. (м. мон.). Бакърджиевъ Ст. (м. мон.). Василевъ Др. (мон.).
Димитровъ Ас. (м. мон.). Димитровъ Ан. (м. мон.). Дончевъ Т. (мон.).
Димитровъ (2 мон.). Георгиевъ Хр. (ср. мон.).
Георгиевъ Софр. (пир. м.). Георгиевъ Д. (2 мон.). Громовъ Г.
(ср. и пир. мон.). Ивановъ Хр. (м. мон.). Костовъ Д. (м. мон.).
Лазаровъ П. (м. мон.). Ламбовъ П. (м. м.). Николовъ Д. (м. м.).
Петровъ В. (м. м.). Петровъ Ив. (м. м.). Радевъ Ил. (м. мон.).
Пенчевъ (пир. м.). Сотировъ (м. м.). Стойчевъ Б. (ср. м.). Стояновъ Св. (пир. м.).
Ханджиевъ Ст. (м. м.).

Отъ дѣвическата гимназия: Гаргъричева С. (м. м.).

Отъ търговското училище: Атанасовъ Д. (м. м.). Кръстевъ
Д. (ср. и м. мон.). Мутафовъ К. (м. м. и позл. стъкл. кубчета).

Отъ основните училища: Бяновъ Б. (мон.). Димитровъ Б.
(м. м.) и Ранкова Вѣра (2 мон.).

Войници: (отъ гр. Варна): Аврамовъ Авл. (2 мон.). Алестовъ
П. (м. м.). Божиловъ С. (м. м.). Димитровъ Г. (м. мон.). Димитровъ А. (м. м.).
Димитровъ И. Попъ (жел. ножъ). Добревъ В. К. (1 карф., 1 м. м.).
Георгиевъ Хр. (м. мон.). Доврамаджиевъ К. Хр. (мон.). Ивановъ Д. (ср. м.).
Кировъ К. П. (гл. сѫдъ). Куюмджиевъ Н. (1 мон.). Митовъ М. (м. мон.).
Пановъ К. П. (граната). Стояновъ Д. (мон.). Цоневъ В. (ср. мон.).

Варненска околия.

с. Авренъ: — Стоевъ Т. (гл. главичка).

с. Аджемлеръ: — Димовъ Д. и В. (жел. махмузъ). — Ди-
мовъ И. (гл. дъно съ знакъ). — Кировъ Бр. (махмузъ). — Кан-
лиевъ Ив. (гл. дръжка съ надпись и стрѣла). — Павлевъ Ив. (3
м. и 1 ср. мон.). — Стаменовъ Д. (2 мѣд. мон. и 2 жел. стрѣли).

с. Пашакьой: — Костадиновъ А. (пир. мон.). — Петровъ
Г. Т. (8 мон.). — Стойковъ Д. (мон.). — Юдовъ Ст. (мон.).

с. Здравецъ: — Краевъ Д. (мон.).

с. Крумово: — Митевъ Б. (3 мон.). — Илиевъ М. (1 ср. и
2 м. м.). — Тодоровъ Н. (мон.).

с. Марково: — Тодоровъ Ал. (5 мон.). — Гичевъ К. (ср. м.).

с. Галата: — Георгиевъ Ил. (вкам. дърво).

с. Кестричъ: — Митевъ Анд. (мон. и халчица). — Свещ-
Антоновъ (6 мон.).

с. Климентово: — Торчановъ К. А. (2 мон.). — Кириаковъ
Н. (мон.).

с. Джрафли: — Колчевъ Г. — (ж. дилафъ).

с. Куюджукъ: — Кръстевъ П. (м. мон.).

с. Джевизлии: — Панчевъ А. (2 мон.).

с. Приселци — Господиновъ П. (ср. м.).

с. Кара Хюсейнъ: — Савовъ Д. П. свещ. (пир. мон., черк-
чантичка и даракъ).

с. Козлуджа: — Стоевъ Хр. (2 мон.). — Карагъозовъ С.

Т. (мон.).

с. Казакъ дере: — Богдановъ К. (2 мон.).

с. Кочакъ: — Яневъ А. (мон.).

с. Фандъкли: — Райновъ Б. (мон.).

с. Суджасъ къой: — Основното училище (м. мон.).

с. Влахларъ: — Ил. Диковъ (ср. мон.).

с. Гюнъ Аласж: — Д. Добревъ (2 ср. мон.).

Провадийска околия.

с. Юнузъ Бунаръ: — Петровъ Сл. (2 мон.).

с. Комарево: — Пашевъ Г. (м. мон.).

с. Асьль-Бейлий: — Кръстевъ А. (2 мон.). и Матъевъ Ив. (мон.).

с. Девня; — Георгиевъ М. (ср. мон.). — Ангеловъ Дойно (5 мон., 2 жел. орждия, 1 гл. тръбка и 3 турски каймета). — Ивановъ Сава (ср. мон.). — Лазаровъ Дука (3 мон.). — Пеневъ Д. (мон.).

с. Рѣка-Девня: — Атанасовъ Ст. — (2 пир. мон.). — Вълевъ В. Казака. (5 гл. кандалчета, стъкленица и др.). — Гиговъ (гл. канд., гл. гърненце и гл. пръшленъ). — Доневъ Пасхо. (6 м.). — Общинското управление (пир. знакъ). — Петровъ Ат. (пир. главичка и 4 мон.). — Стефановъ В. Х. (2 мон.).

с. Кутлубей: — Тодоровъ Г. (пир. мон.).

с. Черковна: — Георгиевъ Хр. (пир. мон.). и Юрдановъ Вел. (4 мон.).

с. Кепрюкъой: — Бошнаковъ Н. П. (мон.). Караивановъ Д. бирникъ (гл. гър. и ж. брадва).

с. Ново-село: — Бъчеваровъ М. А. (3 пир. и 1 м. мон.). — Мирчевъ Ив. (ср. мон.). — Видовъ Я. (ср. мон.).

с. Добрена: — Нейковъ К. (3 мон.).

с. Елесь-факж: — Димитровъ П. (2 м. мон.).

с. Мухали: — Добревъ Зл. (пир. карф. и жел. предметъ).

— Димитровъ П. (ср. мон.). — Иовковъ Л. (м. мон.). и Стоиловъ В. (пир. мон.).

с. Тестеджии: — Атанасовъ Ат. (2 мон.). и Андреевъ Я. (м. мон.).

с. Махальчъ: — Стояновъ Г. (жел. съкира).

с. Кованлькъ: — Муревъ Г. Т. (3 мон.).

с. Фетекъой: — Шидеровъ Н. (мон.).

с. Кара-агачъ-софуларъ: — Георгиевъ П. (мон.).

Балчишка околия.

с. Мустафа-Бейлеръ: — Бончевъ Ст. (жел. стрѣла).

с. Теке: — Конакчиевъ И. (гл. амфора).

гр. Каварна: — Л. Янакевъ и Д-ръ Скорчевъ (гл. кандилце, 11 дръжки съ надписи, 2 мон. и др.). — Общинското управление (пир. главичка).

с. Шабла: — Колчевъ Н. (4 мон.). — Джоговски Стоянъ (пир. и м. мон.). — Гионолията Ж. (пир. търкалец). — Вълкановъ Д. (пир. кръстче). — свещ. Н. Цицовъ (пир. дръжка, 3 пир. мон. и пир. обица).

с. Спасово: — Атанасовъ С. (2 ср. и м. мон.). — Димитровъ И. (мѣд. мон.). — Димчевъ Д. С. (ср. мон.). — Желѣзковъ Я. (м. мон.). — Живковъ Д. (2 мон.). — Петковъ Гин. (м. мон.). — Спировъ К. (пир. мон.). — Христовъ К. (м мон.).

с. Гяурь-Суютчукъ: — Поповъ В. М. (мон.).

с. Ели-бей: — Миховъ Стано (пир. мон.).

с. Къйлокъ: — Златевъ А. (4 мон.).

с. Кара-яшъ-къой: — Николовъ В. (обица).

с. Сатъмъшъ: — Стойчевъ В. (ср. и м. мон.).

с. Каябейкъой: — Яни Стойчевъ (5 ср. мѣд. и пир. мон.).

с. Делне Бейкъой: — З. Холевичъ (2 ср. мон.).

Добришка епархия.

гр. Добричъ: — Долапчиевъ С. Т. (3 мон.). — Стояновъ Ив. Пирински (м. мон.).

с. Базауртъ: — Икономовъ С. Д. (4 ср., пир. и м. мон.).

с. Карасинанъ; — И. Михайловъ (ср. мон.).

Вънъ отъ окръга.

с. Черни връхъ (Прѣславско). — Калеоглу В. И. (пир. статуика).

Бургасъ: — Кривошиевъ Ат. (ср. и пир. мон.). — Вълковъ Д-ръ (ср. мон.).

Силистра: — Калиновъ Т. Н. (2 иконки).

IV.

Библиотека¹⁾.

1. *Тепловъ В.* — Материалы для статистики Болгаріи, Тракіи и Македоніи. С. Петербургъ. 1877 (*подари С. Афнауровъ*).
2. *Катехизисъ* (на гръцки и латински). Лайпцигъ (*подари С. Кабакчиевъ*).
3. Теологически въпроси отъ списанията на Атанасия и др. 1779. На гръцки (*подари С. Кабакчиевъ*).
4. Свещенна история и катихизисъ. Букурещъ. 1837. На гръцки (*подари сжициятъ*).
5. Дѣяния и послания на св. апостоли. 1802. На гръцки (*подари сжициятъ*).
6. Граматика на гръцки езикъ. На гръцки (*подари сжициятъ*).
7. Гръцка енциклопедия. Томъ X. Виена. 1814 (*сжициятъ*).
8. Брошюра къмъ еднородните гърци, които ревнуватъ народната слава и полза. 1820. На гръцки (*сжициятъ*).
9. Изобличение на евреите, че взимали християнска кръвъ. 1834. На гръцки (*сжициятъ*).
10. Всеобща география. Ив. Богоевъ. Бѣлградъ. 1843 (*сжициятъ*).
11. Библийска повѣсть. К. Теодоровичъ и Владикинъ. Будинъ. 1847 (*подари сжициятъ*).
12. Хризовулъ на централното училище въ Болградъ. 1864. На румънски и български (*сжициятъ*).
13. Ист. Церне горе. Милутиновичъ. Београдъ 1835. (*сжициятъ*).
14. Султански ферманъ Меджида. 1856. Прѣводъ на български (*сжициятъ*).
15. Послание на блаженопочившите български архипастири Ил. Макариополски и Аксентия. 1861 (*сжициятъ*).
16. Указъ, издаденъ въ 1861 год. отъ Александъръ Куза, съ който се освещаватъ правата на българските прѣселенци въ болградския окръгъ (*сжициятъ*).
17. Обявление за откриване на първата българско-ромънска печатница въ Болградъ. 1861 (*сжициятъ*).
18. Историческо дѣрво на Румъния. 1864 (*сжициятъ*).
19. Пътеводителъ на гр. Търново и околността му. 1907 (*подари туристич. дружество „Трапезица“*).

¹⁾ Книгите, които пестихи отъ 1 януарий 1908 до 1 януарий 1909 г.

20. *Квятковски.* — Владиславъ Варненчикъ. Ловъ, 1883. На полски (*купена*).
21. *Андреасъ de Палатио.* — Писма за варненското сражение въ 1444 г. Проахазка. Ловъ, 1882 (*купена*).
- 22—36. Гласникъ земалскогъ музея у Босни и Херцеговини. Год. IV (1892), V, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX (1908) (*размѣненъ съ дружеството*).
37. *Кримската експедиция.* Базаукуртъ. Парижъ. Два тома. На французки (*купена*).
38. Годишникъ на археологическия институтъ въ Берлинъ. 1901. На нѣмски (*купена*).
39. *Цихориусъ.* — Римските паметници въ Добруджа. Берлинъ. 1904. На нѣмски (*купена*).
40. *Фуртенглеръ.* — Паметникъ до Адамъ-клисе. Мюнхенъ, 1903. На нѣмски (*купена*).
41. *Точилеско-Бендорфъ-Ниманъ.* — Паметникъ до Адамъ-клисе. 1895 (*купена*).
42. *Вл. Шкорпилъ.* — Три свинцови пластинки съ надписями изъ Оловій (*подари Вл. Шкорпилъ*).
43. *Вл. Шкорпилъ.* — Боспорскія надписи 1907 год. (*подари Вл. Шкорпилъ*).
44. *Б. Дяковичъ.* — Могилата „*Топракъ-Асаръ*“ при. с. Салалий (Пловдивско). (*подари Б. Дяковичъ*).
45. *И. Ивановъ.* — Български стариини изъ Македония (*купена*).
46. *Карти на руския генерален щабъ (7)* (*купени*).
47. *А. Ишировъ.* — Изъ срѣдневѣковната търговска история на гр. Варна (*подари Ишировъ*).
48. *А. Ишировъ.* — Бѣлѣжки за пътя Русе—Варна въ XVIII вѣкъ (*подари Ишировъ*).
49. Изложение за състоянието на варненското окръжие въ 1907—1908 г. (*подари окръжнияятъ управителъ*).
50. *В. Добруски.* — Археологически известия на народния музей. I (*подари музеяятъ*).
51. Двадесетъ и пять годишніятъ трудъ на музейното дружество въ гр. Н. Биджовъ. На чешки (*подари дружеството*).
52. Юбилей 1672—1872. Петръ I. Велики. Историческій альбомъ Лушева, 1872 (*подари свещ. Софийски*).
53. *Любословіе* 1844 г., 12 броя. Издатель: Фотиновъ К. Г. (*подари С. П. Шонтовъ*).

V.

Музейна покъщнина.

(до 1 мартъ 1909 г.).

№ по редъ	НАИМЕНОВАНИЕ	лева	ст.
1	Два голѣми долапа (отъ брѣстово дѣрво)	530	
2—3	Двѣ маси съ наклонени плоскости (съ чек- меджета)	70	
4—10	Шестъ маси съ наклонени плоскости	210	
11	Долапъ за библиотека	80	
12	Маса	16	
13—28	Шеснайсетъ маси съ стъклени вапаци	852	
29	Малко долапче	10	
30	Дѣрвено стълбче	450	
31	Голѣма рамка (за ризница)	15	
32	Голѣмъ стъкленъ цилиндъръ (за изродъ- дѣте)	17	20
33	Желѣзна стойка (за голѣмия кюпъ)	12	
34	Една голѣма рамка (за дѣлгата фотограф- фия на гр. Варна) съ вѫтрѣшна, вър- ху която е залѣпена фотографията	15	
35—49	Петнайсетъ желѣзни стойки (за амфори)	21	
50—74	Рамки за картини (съ стъкла)	99	
75	Сандъкъ за фотографически пластинки	30	
76—77	Два долапа за монети	100	
	Всичко . .	2081	70

VI.

СПИСЪКЪ

на членовете на Варненското археологическо дружество.

А. Почетни членове.

Н. Величество Царьтъ.

Б. Редовни членове.

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
	1. ВАРНА.	14	Коцевъ Хр.
	Гимназиални учители.	15	Малевъ Кр.
1	Андрѣевъ Дим.	16	Някшевъ Т.
2	Бешковъ Ст.	17	Ласковъ Дан. —
3	Веновъ Ил.	18	Минчевъ К. —
4	Генчевъ Хр. —	19	Пастуховъ Ив.
5	Гиневъ Ф.	20	Пенчевъ Г.
6	Гюлмезовъ Ив.	21	Поповъ Лаз. —
7	Димитровъ Г.	22	Поповъ Ст. —
8	Димитровъ Ж. —	23	Райновъ Бож.
9	Добревъ Ганчо —	24	Свраковъ К. —
10	Калдиевъ Ив.	25	Стояновъ Вл. —
11	Карапанджудовъ Г.	26	Стояновъ Ив.
12	Квартирниковъ М.	27	Хлѣбаровъ Т.
13	Кефсизовъ Ив.	28	Христакевъ В.
		29	Шкорпилъ К.

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
	Търгов. и маш. училище:		Зап. офицери:
30	Геновъ Ц. —	51	Аврамовъavr., подполк.
31	Байчевъ А.	52	Ковачевъ В.л., полк.
32	Календжиевъ Ц. —	53	Мановъ, майоръ.
33	Рабинеръ З. Д-ръ		Инженери и архитекти.
	Офицери:	54	Аврамовъ Г.
34	Ангеловъ С., кап.	55	Алахверджиевъ Н. А.
35	Ангеловъ Л., кап.	56	Божковъ Л.
36	Альовъ, лейт.	57	Бръчковъ З.
37	Бончевъ, подполк.	58	Велчевъ В.л.
38	Вълковъ М., полк.	59	Дабковъ Д.
39	Вучевъ, кап.	60	Добриновъ Т.
40	Георгиевъ, кап.	61	Ивановъ Иос.
41	Димитриевъ, кап. I рангъ	62	Константиновъ Г.
42	Добревъ Д., кап. лейт.	63	Кутинчевъ Хр.
43	Драгановъ, лейт.	64	Кърджиевъ В. Д.
44	Коларовъ, кап.	65	Марчевъ Д. А.
45	Михаиловъ Я., кап.	66	Несторовъ А.
46	Поповъ Б., пор. ком.	67	Радевъ И., флот.
47	Софрониевъ, полк.		Техници:
48	Чакаловъ, пор.	68	Балкански Ст.
49	Шишковъ Т., кап.	69	Радевъ Н.
50	Шишковъ Ав., кап.	70	Христовъ Ал. (фл.)
		71	Щрасеръ Иос. (флот.)

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
	Консули и чиновници:	92	Поповъ Ст.
72	Ейзвалдъ Д-ръ	93	Стояновъ П.
73	Джакелли К.	94	Фараповъ Ив.
74	Протопоповъ С. А. (Одринъ).		Адвокати:
75	Станковичъ К.	95	Василиевъ Ал.
76	Николау Ев. Н.	96	Василевъ Р.
	Пенсионери:	97	Бочевъ Н. Д-ръ
77	Богоевъ П.	98	Драгулевъ Н.
78	Божиловъ Ив.	99	Дражевъ В.
79	Вакъвчиевъ Ив.	100	Дяковичъ Ал.
80	Ивановъ Госп.	101	Зафировъ З.
81	Игнатовъ Ил.	102	Жековъ Ж.
82	Петровъ Н. Х.	103	Живковъ Т.
83	Смиловъ Г.	104	Едрецовъ П.
84	Стателовъ К.	105	Ксантовъ А. Д-ръ
85	Цаневъ Хр.	106	Карамихаловъ В. Д-ръ
86	Церовъ Ив.	107	Къневъ Н.
87	Тодоровъ В.	108	Начевъ Ив. Д-ръ
88	Шкорпилъ Х.	109	Мирски Кр.
	Доктори и лѣкари:	110	Николовъ Хар.
89	Бичевъ П.	111	Перелинговъ Д. Н.
90	Златаровъ Ст.	112	Поповъ Вен.
91	Николовъ Душ.	113	Банкови чиновници: Аврамовъ Исаакъ.

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
114	Василевъ Панко.	134	Анастасовъ А. Кил.
115	Карагановъ.	135	Антоновъ Стефанъ.
116	Марковъ М. С.	136	Беджанъ Ахм.
117	Пѣйчевъ К.	137	Бѣкловъ Г.
118	Поповъ Ив. К.	138	Братоевъ Г. Г.
119	Филовъ Я.	139	Геновъ, редакторъ.
	Свещеници:		140 Геновъ Ж.
120	Ганчевъ Ст.	141	Геновъ К.
121	Ханджиевъ М.	142	Георгиевичъ Н.
122	Радевъ Ив. К., икон.	143	Георгиевъ В.
123	Симеонъ Н. В. Пр. митр.	144	Георгиевъ Д.
	Чиновници:		145 Георгиевъ Нер.
124	Боевъ Т., Д-ръ	146	Герчевъ Т.
125	Ахтаровъ Ст.	147	Гиркановъ Ст.
126	Деневъ Г.	148	Давутянъ Ар.
127	Драсовъ Зл.	149	Дервишовъ Х. Б.
128	Мариновъ Бор.	150	Домусчиевъ Ив.
129	Савовъ Станю	151	Добревъ Ил.
130	Торомановъ В.	152	Зюмрюолу Ш. Еф.
131	Иовковъ Ас.	153	Житаровъ Н. И.
132	Ивановъ Хр. А.	154	Т. Енчевъ.
	Търговци и др.:		155 Иордановъ Минко.
133	Албрехтъ К.	156	Калайдитисъ Ксен.
		157	Камбуровъ Ан.
		158	Камхи Алб.

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
159	Костакевъ Д.	184	Чирпанлиевъ Пенчо.
160	Майеръ Ж.	185	Шишковъ Н.
161	Марколеско О.	186	Явашчиевъ Вл.
162	Миховъ М.	187	Хаджулянъ А.
163	Мутафовъ Хар.		<i>Госпожи:</i>
164	Найденовъ Я.	188	Баба Хранова.
165	Николовъ Ив.		<i>II. Балчинъ:</i>
166	Никовъ Д.		Апостоловски Г.
167	Никовъ Тр.	189	
168	Папо Жакъ.		<i>III. Бургасъ:</i>
169	Патамански Анд.	190	Аладжовъ Димо.
170	Пѣйчевъ П. В. Х.		<i>IV. Добричъ:</i>
171	Паница Д. А.	191	Друмевъ Н.
172	Петровичъ П.	192	Поповъ Ст.
173	Петровичъ А.	193	Скопецъ А.
174	Поповъ К. Д.	194	Тошевъ, адвокатъ.
175	Пройковъ.	195	Тюлевъ Ст.
176	Розенбергъ.		<i>V. Евксиноградъ:</i>
177	Русевъ Р.	196	Ангеловъ Стоичко.
178	Табаковъ Н.	197	Стаменковъ Ц.
179	Тосбжийкиянъ Х.		
180	Холевичъ Зах.		<i>VI. Каварна:</i>
181	Христовъ Ав. Вел.	198	Карамфиловъ Д.
182	Христовъ Ф.	199	Карамфиловъ Л. Г.
183	Чирпанлиевъ Г.	200	Скорчевъ П. Д. Д-ръ

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
201	Янакевъ Лефт.	204	Явашовъ Ан.
	VII. Плѣвенъ:		IX. Русе:
202	Илатнаровъ Ел.	205	Минковъ Иор. кап. Грангъ
	VIII. Разградъ.		X. София:
203	Геновъ Щ.	206	Дуковъ Н.

C. Спомагателни членове.

	I. Варна:	12	Пепевъ, ф.л. механикъ.
1	Аршаудовъ Хр. (учит.)	13	Райковъ Н.
2	Вайнгартинеръ И.	14	Поповъ К. В.
3	Буюклиевъ Ант.		II. Каварна:
4	Видинлиевъ М.л.	15	Айнаджиевъ
5	Енчулеско Ив.	16	Яманджиевъ П. А.
6	Данчевъ Анг.	17	Янакевъ Мих.
7	Касабовъ мичманъ.		III. Старо-Орѣхово
8	Кашлакевъ П. И.	18	Бояновъ К., лѣсн.
9	Константиновъ Иор.		IV. Разградъ:
10	Марковичъ Н.		Квартирниковъ Ил.
11	Неметъ Ф.	19	

Д. Дописни членове.

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
	I. Варна:		
1	Амерханиянъ.	25	Хюс. еф. Али Риза-паша.
2	Арнаудовъ С. Ст.	26	Поповъ Д. Б.
3	Барановски Ж.	27	Поповъ К.
4	Богдановъ Радой	28	Сербезовъ С. Д.
5	Бончевъ Д.	29	Стефановъ Сава.
6	Брачевски Д. И.	30	Стояновъ И.
7	Бюлтеръ А.	31	Стояновъ Хр.
8	Василиадесъ К. Г.	32	Самарджиевъ Д. К.
9	Дановски, свещ.	33	Шоповъ Н. С.
10	Данчевъ Вл.	34	Тодоровъ Н.
11	Доковъ Т.	35	Филевъ В.
12	Дочевъ Д.	36	Черногоровъ Б. С.
	II. Провадия:		
13	Демирджиевъ А.	37	Ивановъ Ст.
14	Елефтеровъ Б.	38	Костовъ А.
15	Кабакчиевъ Ст.	39	Миховъ В.
16	Кабабашлиевъ Н.	40	Нури Османъ.
17	Канарски З. Ж.	41	Самсarovъ Вл.
18	Кюркчи-Ради Г.	42	Христовъ Янко.
19	Иванова Мара.		
20	Маноловъ Сава.		
21	Минковъ Т.	43	Давидовъ.
22	Младеновъ Сим.	44	Долапчиевъ С. Т.
23	Николовъ П.	45	Нордановъ Ч.
24	Новакъ А.	46	Стояновъ И.

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
	IV. Каварна :	62	Пенчевъ С. (Каракюсейнъ).
47	Николовъ Ив. А.	63	Ноповъ К. (Джаферли).
48	Пенчевъ, пор.	64	Савовъ Д. К. свещ. (Каракюсейнъ).
	V. Балчикъ :	65	Стефанолъ В. (Рѣка-Девня).
49	Пастуховъ.	66	Стаменовъ Д. (Аджемлеръ).
	VI. Куртъ-Бунаръ :	67	Стефановъ В. Х. (Рѣка-Девня).
50	Кинчевъ.	68	Николовъ К. (Рѣка-Девня).
	VII. Варненско :	69	Шиневъ А. (Кестричъ).
51	Антоновъ Ст. свещ. (Кестричъ).	70	Вознишки (Гебедже).
52	Бръчковъ Ст. (Рѣка-Девня).	71	Димитровъ Ст. (Паша-къой).
53		72	Добревъ Т. (Николаевка).
54		73	Желѣзковъ Д. (Дишъ-Будакъ).
55		74	Конакчиевъ И. (Теке).
56		75	Кударовъ В. (Авренъ).
57			Митевъ Б. (Крумово).
58			Мутафовъ (Яила).
59			Петровъ Г. Т. (Пашакъой).
60			
61			
			VIII. Провадийско :
			Бъчеваровъ М. А. (Ново-село).
			Пейчевъ И. (Хасърдженъ).
			Тодоровъ И. (Ченге).
			Шипановъ Г. Хр. (Невша)
			IX. Добришко :
			Дюкмеджиевъ П. (Армутлии).
			Ивановъ А. (Деведжикъой).

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
76	Поповъ К. (Армутли).	88	Вълковъ Д-ръ (Бургасъ).
	X. Балчишко:	89	Георгиевъ Д-ръ (Бургасъ).
77	Бояджиевъ И. (Гавуръ-Суотчукъ).	90	Калиновъ Т. (Силистра).
78	Ивановъ Ст. (Срѣдина).	91	Ковачевъ В. (Русе).
79	Кенановъ В. свещ. (Чаушкъой).	92	Ковачевъ Иос.
80	Поповъ С. (Теке).	93	Крайчевъ Ст.
81	Симеоновъ П. (Теке).	94	Кривошиевъ А. (Бургасъ).
82	Стамбoliевъ Д. Т. (Теке).	95	Куцаровъ П. (Гьозеке).
83	Цицовъ Н. (Шабла) свещ. XI. Къртбунарско:	96	Ладински Зл. П. (Шуменъ).
		97	Цаковъ Ф. (с. Щарь Аспарухъ).
84	Ивановъ Хр. (Аратмаджа).	98	Ханджиевъ (Русе), подп.
			XIII. Въ странство:
		99	Мелихъ И. Д-ръ (Будапеща).
	XII. Вънъ отъ Варнен- ския окръгъ:	100	Начевъ Ив. К. (Иваново, Русия).
85	Аврамовъ В. (София).	101	Шкорпилъ Вл., директоръ (Керчъ).
86	Беделевъ (Шуменъ).		
87	Венковъ (Месемврия).		

Археологическото д-во броило презъ 1906 и 1908 г. членове:

№			1906 г.	1908 г.
1	Почетни	.	.	1
2	Редовни	.	.	99 206
3	Спомагателни	.	.	6 19
4	Дописни	.	.	58 101
			Всичко	163 327

Нови членове.

(отъ 1-й януарий 1909 до 1-й мартъ 1909 г.).

1. Шангези Януси Г. 2. Джаневъ Еман. К. 3. Боевъ Никола. 4. Голщайнъ Леонъ. 5. П. Бончевъ, инженеръ. Свобода Фр. 7. Стояновъ Ив., лѣсничей (Добричъ). 8. Холевичъ Н. (Каварна). 9. Евстатиевъ Коста. 10. Ивановъ Ив. 11. Пляковъ Ив. Г. 12. Божановъ Ст. 12. Албантовъ Али. 14. Калчевъ Ст. (с. Армутлии). 15. Мутафовъ Ем. 16. Гиговъ (Рѣка-Девня). 17. Райковъ П. 18. Ионовъ Д. 19. Савовъ Беню, гимн. учитель. 20. Кръстевъ Ив. (гимн. учитель). 21. Гонаропуло Вас. Н. 22. Стагревъ Ник., търговецъ 23. Караваиновъ, дѣрж. бирникъ (с. Кеприкъ). 24. Бончевъ Ст. (с. Мустафа Бейлеръ) и 25. Станко Николовъ (Продадия).

Подполковникъ Д. В. Парушевъ.

На 21 октомврий 1908 год., се помина въ София редовниятъ членъ на дружеството Д. В. Парушевъ. Покойниятъ е роденъ въ гр. Болградъ (Бесарабия), на 12 августъ 1861 г.

Той е вземалъ живо участие въ сръбско-българската война прѣзъ 1885 год., въ сраженията при Сливница и Гургулятъ. Покойниятъ живо се интересуваше за успѣха на археологическото дружество.

Вѣчна му память !

СЪДЪРЖАНИЕ.

	Страница.
I. Отчетъ за дѣйността на настоятелството прѣзъ 1908 год.	3
II. Каса	19
III. Благодарность за подаренитѣ прѣдмети на музея	21
IV. Библиотека	26
V. Музейна покъщница.	28
VI. Списъкъ на членовете	29